

DOMOLJUB

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsakega prvga in tretjga četrtka meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v sementških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 5.

V Ljubljani, 3. marca 1898.

Letnik XI.

Jakob,

po usmiljenju božjem in apostolskega sedeža milosti
knezoškof ljubljanski

vsem vernikom svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda in Zveličarja našega Jezusa Kristusa!

Preljubi v Gospodu! Pač zadnjokrat se mi ponuja prilika, da vam govorim kot vaš višji pastir; ker odločen mi je, kakor vam je že znano, drug delokrog.

Ne morem vam povedati, kako čisto nepričakovano mi je to prišlo in kako bridko in mило se mi je storilo, da vas moram zapustiti. Šele tedaj sem čutil prav živo, kako ste mi prirastli k srcu.

Toda, volja božja je, da grem, in zato moram reči: Gospod, „naj se zgodi tvoja volja!“ (Mat. 26, 42.) in moram zaklicati z besedami pobožnega Joba: „Gospod je dal, Gospod je vzel . . . bodi češčeno Gospodovo ime“. (Job. 1, 21.) Kadar nas kliče volja božja, ne smemo šele povpraševati, nam je li prijetno ali ne, bo li združeno z žrtvami ali ne, nas li čakajo križi in težave ali ne, ampak iti moramo, kamorkoli nas kliče Gospod prepričani, da je tako najboljše na vse strani, za vas in za mene. Saj more neskončno modri, neskončno dobrotljivi in neskončno sveti Bog hoteti le dobro, in to ne neha biti dobro, čeprav se nam podaje v grenki lupini.

Ko vam pa govorim sedaj zadnjokrat, ne morem si kaj, da bi vam tudi ta pot zopet ne polagal na srce odkritosrčne in dejanjske ljubezni do vaše svete rimsko-katoliške cerkve.

In zakaj? Zato, ker to zahteva večno zveličanje vaših duš in ker to zahtevajo nevarnosti našega časa.

Sveta cerkev je Kristus, ki na skrivnosten način naprej in naprej živi in deluje med nami. Zarad tega, kakor je brez Kristusa nemogoče dopasti Bogu in se večno zveličati, tako je to tudi nemogoče brez sv. cerkve. Ali pa znabiti kdo misli, da more priti v nebesa brez Kristusa? Naj posluša, kaj pravi o Kristusu sveti apostol Peter: „V nikomur drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi se mogli zveličati.“ (Dej. apost. 4, 12.) „Ljudem“ ni dano nobeno drugo ime. To velja torej za vse ljudi in za vse čase; velja torej tudi za nas.

Ako je pa Kristus potreben vsem ljudem vseh časov, da se morejo zveličati, mora tedaj tudi skozi vse čase, in dokler bodo živeli ljudje na zemlji, na kak način živeti in delovati med njimi. On mora biti na nekak način vsem ljudem dosežen in pristopen, da morejo stopiti ž njim v zvezo, da morejo slišati njegove nauke, spoznati njegove zapovedi, se udeležiti njegovih milostij, in da se morejo na nevarnem potovanju skozi to zemeljsko življenje držati njega kot „zveličarja“, njega kot „odrešenika“ od greha in smrti. In v resnici je tudi tako.

Kristus živi in deluje naprej in naprej in bode živel in deloval do konca dni v človeštvu. On dela to po svoji sveti cerkvi, in zato je sveta cerkev zares na skrivnosten način med nami živeči in delujoči Kristus.

Premišljajmo ravnokar izrečeno resnico še nekoliko natančneje. Vprašam vas tedaj: kdo je pa ustanovil sv. cerkev? Kristus, naš Gospod. Ker tako je govoril Petru: „Ti si Peter (to je skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev“. (Mat. 16, 18.) — In čegavo oblast ima sv. cerkev? V čegavem imenu in v čegavi moči (sankciji) pa zahteva pokorščino, in kdo plačuje pokorščino ali kaznuje nepokorščino proti sveti cerkvi? Ona ima oblast tistega, kateremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji (Conf. Mat. 28, 18.), in ki pošilja apostole prav tako, kakor je njega poslal nebeški oče. (Conf. Jan. 20, 21.) To je Jezus Kristus, o katerem spričuje sam oče nebeški: „Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam dopadenje; njega poslušajte“. (Mat. 17, 5.)

Sv. cerkev ima in izvršuje torej božjo oblast, ker ima in izvršuje oblast sina božjega, Jezusa Kristusa. Sv. cerkev uči; toda Kristus uči po sv. cerkvi, ker on je naročil apostolom: „Pojdite in učite vse narode.“ (Mat. 28, 19.) Sv. cerkev veleva; toda Kristus veleva po sv. cerkvi, ker on je ukazal apostolom: „učite je (t. j. narode) izpolnjevati vse, kar sem vam zapovedal“. (Mat. 28, 20.) Sv. cerkev deli svete zakramente; toda Kristus je deli po sveti cerkvi, ker on je postavil sv. zakramente, in on je zaslužil s svojim bridkim trpljenjem in svojo grenko smrtjo milosti, ki se nam delé po sv. zakramentih. Sv. cerkev moli in daruje; toda Kristus moli in daruje po sv. cerkvi, ker on sam je v najsvetejšem zakramentu zares, resnično in bistveno pričujoč med nami, on sam se z naših oltarjev poteza neprenehoma za nas kot naš zavetnik in priprošnjik pri nebeškem očetu, in on sam se dan za dnevom daruje na nekrvav način za nas pri sv. maši.

Sv. cerkev je tedaj zares po svoji ustanovitvi, po svoji oblasti, po svojem delovanju Kristus, ki na skrivnosten način živi in deluje med nami. Vsled tega je tudi nepremagljiva kakor on, ki je premagal smrt in pekel, vsled tega bode tudi vedno živela. Nepremagljiva je, ker „peklenska vrata je ne bodo premagale“, (Mat. 16, 18.), kakor ji je slovesno obljubil sam Jezus Kristus; bode vedno živela, ker „glej, jaz — Kristus — sem pri vas vse dni do konca sveta“ (Mat. 28, 20.), kakor je zagotavljal apostolom v tistem trenutku, ko je je razposlal po celem svetu in ustanovil svojo sv. cerkev.

S tem se slaga končno tudi, da, kar sveta cerkev tukaj zapové ali prepové, to velja tudi pred Bogom, in da to tudi Bog zahteva. „Karkoli bodete zavezali na zemlji — bo zavezano tudi v nebesih; in karkoli bodete razvezali na zemlji bo razvezano tudi v nebesih“. (Mat. 18, 18.) Zato ni mogoče, zoper nauke sv. cerkve, zoper njene zapovedi, zoper njeno razsodbo, sklicevati se na Boga, ampak, kdor zaničuje sv. cerkev, je že s tem samim tudi kriv zaničevanja Kristusa in njegovega nebeškega očeta, in zato zapade kazni, ki je za tako zaničevanje odločena. Ker tako govori Kristus: „Kdor vas posluša, mene posluša; in kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, ki me je poslal“. (Luk. 10, 16.)

Sv. cerkev je torej zares Kristus, naprej in naprej živeč in delujoč med nami; in ker razven Kristusa ni zveličanja, zato je neogibno potrebno, da se zvesto drži sv. cerkve, kdor sploh hoče zveličati svojo dušo.

Kakor je pa tolažilno za nas, ako vemo, da, kdor se drži sv. cerkve, se drži s tem tudi Kristusa, tako je z druge strani žalostno, ako vidimo, kako daleč se je že odtujilo toliko ljudij sv. cerkvi in s tem Kristusu samemu, in kolike nevarnosti iz tega nastajajo. In zares, koliko takih, katerih imena so vpisana v katoliško krstno knjigo, katerim pa je, kakor pravi apostol, njihov Bog trehuh (Filipj. 3, 19.), ki se vdajajo najpodlejšemu materijalizmu, in ki so vsled tega odvrgli sploh vso vero: vero na Boga, vero na neumrjročnost človeške duše, vero na odgovornost in plačilo po smrti, in toliko bolj vero v Kristusa in njegovo sveto cerkev. — Koliko takih, ki nečejo nič vedeti o kaki nadnaravno razodeti veri in torej tudi nič o Kristusu, ki nam je to vero prinesel ter ustanovil svojo cerkev izrecno v ta namen, da jo nam hrani in oznanjuje. — Koliko takih, ki sicer ne odklanjajo že kar naprej vsakega razodetja, ki pa sedajo na sodni stol ter sodijo Kristusa in njegovo cerkev, izbirajoč si izmed verskih resnic in zapovedij le tiste, ki jim ravno ugajajo, dočim druge predrzno zamestavajo. — In končno, koliko takih, ki sicer zagotavljajo, da poznajo Boga in, katerega je poslal, Jezusa Kristusa, da poznajo tudi cerkev Kristusovo, ki pa s svojimi deli, s svojim življenjem, zatajujejo Boga in Kristusa in sveto cerkev in, ne pokoreč se sv. veri in nje zahtevam, živé v neprestanem duševnem uporuh zoper Kristusa in njegovo cerkev. (Conf. Tit. 1, 16.)

In na to globoko odtujenost od Kristusa in njegovo cerkev ne naletimo le v gotovih krogih, kakor je bilo še pred nekaterimi desetletji, ampak ta odtujenost razjeda že samo s

svojim vzgledom vedno dalje in dalje okoli sebe ter popada vse vrste ljudstva od najvišjih do najnižjih. Nalezljivemu slabemu vzgledu pa pomagajo še drugi, ki se naravnost in name-noma trudijo, da bi navdali ljudi z brezbriznostjo, z zaničevanjem, da, s sovraštvom proti sv. cerkvi, in da bi je na ta način spravili ob njihovo vero. Tisk, pravica zborovanja, društveno življenje in druge take stvari, katere namenu pa morajo pogosto služiti, ako ne prav posebno ravno temu? In tako vidimo, kako je Kristus s svojo sveto cerkvijo že več ali manj odstranjen od raznih strok javnega in zasebnega življenja, tako v marsičem pri poku, pri vzgoji i. t. d., da, ne redko celo tudi že pri uravnavi družinskega življenja. — Seveda vidimo pri tem tudi še nekaj drugega. Odkar so odpovedali pokorščino sv. cerkvi, od tistega časa sem se odpoveduje pokorščina vedno očitneje in brezobzirneje tudi državi; in odkar se v toliko ozirih branijo priznati in varovati cerkveno veljavo, izginja bolj in bolj tudi državna veljava, in razrahljavajo se korak za korakom in tako hitro, da je groza, tudi vse družabne vezi, tako da utegne nastopiti že v kratkem času anarhija (brezvladje) in popolen razpad človeške družbe, ako se ne zatekó odločilni krogi znabiti še v zadnji uri k tistemu, h kateremu so se zatekli tudi apostoli ob grozeči nevihti, proseč ga: „Gospod, reši nas, poginjamo“ (Mat. 8, 25.), — namreč h Kristusu, kakor živi in deluje v svoji cerkvi.

Ako premišljujemo z ene strani te žalostne, vsakemu očite prikazni, in ako vidimo z druge strani neizogibno potrebo, držati se Kristusa in torej tudi njegove cerkve, če se hočemo sploh rešiti in zveličati, bode vam pač umevno, dragi moji, da vas tudi še v svojem zadnjem pastirskem listu vspodbujam k odkritosrčni in dejanski ljubezni do naše sv. rimsko-katoliške cerkve, in da vam vpricho velikih, vsak dan rastočih nevarnostij v verskem, državnem in družabnem oziru svareče kličem z apostolom: „Kdor méni, da stoji, naj gleda, da ne pade“ (I. Kor. 10, 12.), z drugimi besedami: Kdor še veruje v Kristusa in njegovo cerkev, naj gleda, da se mu ne zgodi, kar se je zgodilo žalibog že premnogim, naj gleda, da te vere ne zgubi.

In ta svareči glas moram povzdigniti toliko krepkeje, kolikor bolj lahkomišlno in brezmišlno se svet dandanes nekako šali in igra z verskimi nevarnostmi. Ali se ne pravi, da le eno omenim, res igrati se z nevarnostjo, da, nevarnost celo predrzno izzivati, ako nekateri mislijo, da morajo vse slišati, vse brati, kar se kje govori in tiska, in bodisi še tako sovražno naperjeno zoper sv. cerkev in njene

služabnike? In vendar kratko malo ni mogoče, da bi tisti, kdor se hrani s tako dušno hrano dan na dan brez prave potrebe, katera bi se dala opravičiti tudi pred Bogom — gola radovednost za to pač ne zadostuje, — da bi tak človek mogel ohraniti si nepokvarjeno svojo vero, ali vsaj trdno versko prepričanje in veselje do sv. vere. Nehoté se mu bodo jeli vzbujati dvomi, najprej o tem in onem, potem o veri sploh in s tem o cerkvi, ki nas uči, kaj moramo verovati, in o Kristusu, ki nam je prinesel sv. vero in ustanovil sveto cerkev, dokler naposled ne zavrže vsega: Kristusa in cerkve in vere. Pa tudi onemu, ki sicer ne konča tako žalostno, bode vsaj opesala vera, versko življenje mu bo pačasi hiralo, če mu naposled celo popolno ne otrpne. Takega nesrečnega izida pa je tako imenovani „olikanec“ prav tako malo obvarovan, kakor „neolikanec“, meščan prav tako malo, kakor kmetovalec. Saj je sploh žalibog le premnogim „olika“ in „prosveta“ naravnost v tem, da se ne brigajo niti za Boga niti za cerkev, in da prezirajo istotako božje kakor cerkvene zapovedi.

In zato, preljubi v Gospodu, ne igrajte se z nevarnostmi, ki preté veri; zakaj, kakor nas uči sam sv. Duh, „kdor ljubi nevarnost, se pogubi v njej“. (Pridig. 3, 27.) Ogibajte se torej skrbno ljudij, kateri imajo usta vedno polna psovk in zabavljic zoper cerkev in duhovnike in ne prezirajte lahkomišlno posledic takega govorjenja, posledic, katerih ne moremo nikdar dovolj obžalovati. O tem vas ne podučujem jaz, ampak sv. apostol Pavel vas uči, ko piše: „Ne udajte se zapeljivcem: malo-pridni pogovori skazé lepe nravi.“ (I. Kor. 15, 33.) In prav tako varujte se tudi spisov, knjig in časnikov te vrste in prepovejte jim vsak dostop v hišo in družino; zakaj zopet ne govorim jaz, temveč ljubljene Gospodov, sv. Janez, nam govori, kako naj sodimo o ljudeh in potemtakem tudi o spisih, ki nočejo ničesar vedeti o Kristusu in njegovi cerkvi. Sv. Janez namreč piše: „Če kdo pride k vam, (da bi vas namreč učil, in to hoče storiti vsak časnik, vsaka knjiga) — „če kdo pride k vam in ne prinese s seboj tega nauka (namreč nauka Kristusovega, temveč druge, temu nasprotne nauke), ne sprejmite ga v hišo in tudi ga ne pozdravite; zakaj kdor ga pozdravi, se stori deležnega njegovih hudobnih del.“ (II. Jan. v. 10 in 11.) Nauka Kristusovega pa pač ne prinaša, kdor se bojuje zoper cerkev, njene nauke in zapovedi, jo sramoti in zaničuje, kakor to delajo slabi spisi, knjige in časniki; ampak nasprotno, kdor napada cerkev, ki je namestnica Kristusova, in ki ima od njega

vso oblast, napada Gospoda Kristusa samega in zato nima, kakor pravi evangelist, nikakega prostora v nobeni krščanski družini. Kdor takega sovražnika vsejedno sprejme v hišo, postane po besedah istega evangelista sokriv njegovih hudobnih del.

Da bi to pač resno pomislili vsi oni, ki si ne štejejo v nikak greh, če kupujejo slabe knjige, naročujejo slabe spise in časnike ter jih beró. Pomislijo naj, da najprvo greše sami, ker se ne ogibajo priložnosti, ki je v škodo njih veri in verskemu življenju, temveč jo celó iščejo. Pomislijo naj, da pa poleg tega greše tudi s tem, da s svojim vzgledom in s podpiranjem takih spisov in časnikov — in kupovanje in naročevanje takih spisov je pač tako podpiranje — pomagajo, iste nevarnosti pripravljati tudi drugim. Med temi drugimi pa moramo pred vsem imenovati domače v hiši in družini: ženo, otroke, v skrb izročene, posle, kateri dobé take knjige, spise in časnike v roko, in ki se po vzgledu svojega očeta, svoje matere, svoje gospóde enako otresejo vsega strahu pred takim berilom in tako trpé na duši škodo, ki se pogosto nikdar več ne dá popraviti.

Ni pa dosti, da samo s tem skrbimo za svojo vero, da se vestno ogiblremo vsega, kar bi ji utegnilo škodovati, tudi naravnost (pozitivno) jo moramo gojiti, to je živeti moramo po veri. Vsadi najévrstejšo rastlino v najboljšo zemljo; če je ne gojiš in ji ne prilivaš, v kratkem ti zamre. Prav tako je tudi z vero, če je pridno ne gojimo. Poleg tega nas uči skušnja, da svet največ prav zato tako zeló črti sveto cerkev in duhovnike, ker noče živeti po veri, katero mu oni oznanjujejo po Kristusovem naročilu.

Po veri pa živimo, če se voljno ukлонimo in izročimo ljubeznivim namenom, katere je imel Jezus Kristus, ko je ustanovil cerkev; zakaj vsi ti nameni imajo pač za cilj vero in življenje po veri in s tem naše večno zveličanje. Kristus pa je ustanovil sv. cerkev, da nas podučuje. Torej se moramo tudi dati podučiti in vsako priložnost v to, kakeršno nam posebno podajajo pridige in krščanski nauki, radovoljnim srcem poiskati in z vnemo porabiti. Kristus je ustanovil sv. cerkev, da nam oznanjuje njegove zapovedi in s svojimi naredbami pomaga izpolnjevati te zapovedi. Zato moramo tudi biti sv. cerkvi voljno pokorni in se ji ukloniti, da nas vodi in navaja; posebno moramo izpolnjevati cerkvene zapovedi z isto natančnostjo, kakor božje zapovedi. — Kristus je ustanovil sv. cerkev, da nam deli svete zakramente in nas tako posvečuje, da moli za nas in daruje. Zato moramo tudi pristopati

k sv. zakramentom in tudi storiti od svoje strani vse potrebno, da postanemo deležni milostij sv. zakramentov; tudi moliti moramo in se udeleževati daritve sv. maše.

In kakor moramo gojiti vero v sebi, tako jo moramo gojiti tudi pri vseh onih, katere nam je Bog izročil v skrb in katerih duše bo enkrat tirjal od nas. Skrbeti morajo torej za krščansko življenje stariši pri otrokih, gospodarji pri domačih, predstojniki pri podložnikih itd. Če apostol Pavel sploh v obče govori, da je zatajil vero, in da je hujski od nevernika (da je pagan), kdor nima skrbi za svoje in zlasti za domače (I. Tim. 5, 8.), velja ta beseda gotovo prav posebno onim, ki pri svojih ne skrbé za največjo in najpotrebnejšo svetinjo, svetinjo krščanske vere in krščanskega življenja, in ki se hladnega srca ne menijo, ali jim domači rastejo v ljubezni ali v mlačnosti, morebiti še celó v sovraštvu do sv. cerkve. Odkritosrčno ljubezen imejmo torej do sv. cerkve, dejansko ljubezen, ki se kaže v tem, da se resno prizadevamo, z domačimi zvesto živeti po veri, katero nas uči sv. cerkev.

V svojih pastirskih listih sem vam v teku let prav izrecno polagal na srce nekatere stvari, pri katerih naj bi se posebno prizadevali, da spravimo življenje v soglasje z nauki in zapovedmi sv. vere. Menim, da pač koristim vašim dušam, če vam jih sedaj, ko se poslavljam, še enkrat prav na kratko pokličem v spomin. Taka stvar je bila pijanost. Predragi v Gospodu! Zopet vas prosim, prizadevajte se za zmernost; zakaj pijanost ni le samo na sebi greh, ampak iz pijanosti izvirajo vrh tega tudi premnogi drugi grehi, premnogo gorjá in nadlog po družinah. Zopet vam zato priporočam družbe treznosti. — Druga stvar je bila kriva prisega, veliko zločinstvo, ki se pa žalibog ne dogaja tako po redkem. Kaj pomaga človeku vse prikrivanje in vse zavijanje; vsevednemu očesu božjemu je vendar vse odkrito. Poleg tega nas uči skušnja, da ga skoro ni greha, ki bi prinašal toliko prokletstva in toliko nesreče v hišo, kakor prav kriva prisega. Govorimo torej zmerom tako, da moremo obstati tudi pred Bogom. — Drugopot sem vam polagal na srce, kako posvečujte nedelje. Kakor takrat, tako vas prosim z nova tudi sedaj: praznujte Bogu posvečene dneve tako, da vam namesto blagoslova ne prikličejo prokletstva in jeze božje. Posebno ponavljam to prošnjo gledé službe božje pri podružnicah, kjer se žalibog kakor uči skušnja, dogajajo pri tej priliki premnogovrstni grehi. Mladino za tem še posebno opominjam, naj nikdar ne zabi, da je cerkev svet, Bogu posvečen kraj. Obnaša naj se torej v cerkvi zmerom boga-

boječe, in naj si ne dovoljuje stvari, katerih bi človek ne smel vganjati celó na kakem posvetnem kraju. — Ob drugi priliki sem vam zopet staval v vzgled sv. družino, po kateri bi morale biti uravnane tudi vaše družine. In res, kaka sreča, že v časnem oziru, če so družine tako urejene; in nasproti, kako nesrečno je pač le prepogosto življenje po družinah, ki nočejo poznati sv. družine, in ki nam mnogokrat kažejo žalostno podobo najodurnejših razprtij, ki so toliko grši, kolikor bolj bi morali biti družinski udje zvezani v ljubezni prav zato, ker so udje iste družine. Krščanski očetje, ali najdete zá-se lepšega vzgleda kakor je ljubi, priprosti, skromni, častitljivi, skrbni sv. Jožef? Poznate, krščanske matere, vprašam, zá-se lepši vzgled kot je vzgled Marije, krotke, ponižne, usmiljene, sramežljive matere Božje? In imate, otroci, mladeniči in device, lepši vzgled, kot je božji deček Jezus, tako pobožen, tako nedolžen, tako pokoren in poslušen Jožefu in Mariji? Vsi zatorej bodite posnemovalci sv. družine.

Še marsikaj drugega sem vam govoril na srcé v pastirskih listih, česar vam pa nadalje ne navajam. Samo enkrat vas še prosim: Ljubite sv. cerkev; zakaj kdor ljubi cerkev, ljubi tudi Kristusa; kdor pa ljubi Kristusa, ga bo tudi ljubil Oče v nebesih, kakor nam govori evangelist Janez, in Kristus ga bo ljubil in se mu razodel v večni sreči. (Conf. Jan. 14, 21.) In „zato, moji ljubi bratje — vam kličem z

apostolom Pavlom — čujte, ostanite trdni v veri“ (I. Kor. 16, 13.), v veri, katero nam je prinesel na svet Jezus Kristus in katero nas uči sv. cerkev.

In sedaj še par besedij. Prva mi bodi beseda zahvale. Da, predragi v Gospodu, duhovniki in posvetni, iz celega srca se vam vsem zahvaljujem za vsó ljubezen in udanost, ki ste mi jo tako obilno skazovali v letih, katere mi je Bog dal preživeti med vami. Posebno pa se vam zahvaljujem za vaše molitve; zakaj, dobro vem, mnogo ste molili zame, posamezniki, cela društva, duhovske hiše. Za vse te izkaze ljubezni, ki so mi res dajali v bridkih urah marsikako tolažbo in mi vedno vlijali v srce novega poguma, za vse to sprejmite mojo najprisrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo. Bog vam vsem najobilnejše poplačaj, kar ste mi storili.

Druga moja beseda — in to bodi sklepna — pa je prav živa prošnja: Odpustite mi, če sem morebiti koga razžalil, in ne pozabite na me v svojih molitvah tudi v prihodnje. Da, molimo drug za drugega, kakor nas opominja apostol Jakob, da se zveličamo (Conf. Jak. 5, 16), in se enkrat snidemo zgoraj na onem svetu, kjer bo obrisal Bog vse solze od naših očí, kjer ne bo več smrti, ne žalovanja, ne vpitja, ne bolečine. (Skriv. raz. 21, 4.)

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in sv. Duha pridi nad vas in ostani vedno pri vas. Amen.

V Ljubljani, na svečnico, dné 2. februvarja 1898.

† Jakob, knezoškof.

Deželni zbor.

10. seja dné 15. februvarija. Poslanec Majaron stavi predlog, da se razširi občinska volilna pravica v Ljubljani. — V tej seji bil vsprejet zakon o varatvu planik in kraljeve rože. Postava, ki potrebuje le še cesarjevega potrdila, da stopi v veljavo, prepoveduje s korjenjao izkopavati ali izkuvati planiko (planinka, po nemškem popačano „Edelweiss“) in kraljevo rožo (Blagajev volčin) ter take prodajati. Kdor bi ravnal zoper to postavo, doleti ga kazen v denarju od 1—10 gid., če se to zgodi drugič, do 25 ld. Če se ne dá isticati denarna kazen, se odmeri primeren zapor.

11. seja dné 17. februv. Posl. Povše poroča o gospodinjski šoli, katera se ima ustanoviti v Ljubljani v spomin petdesetletnice vladanja presvitlega cesarja. Nje namen je, vsestransko izvežhati odrasla dekleta za go-

spodinjstvo v hišah, zvezanih z gospodarstvom. — Potem so razni poslanci priporočali, da se nekatere ceste naredé ali popravijo ali pa prelože po potrebi dotičnih krajev. Poslanec Schweiger zeleznico Novo Mesto-Karlovec, da se Bela Krajina zveže z ostalo deželo. Posl. Papež in Pfeifer priporočala sta prošnje nekaterih občin za uravnavo Krke, ki napravlja bližnjim kmetovalcem sila veliko škode.

12. seja dne 21. februvarija. Poslanec Hribar z vsemi slovenskimi poslanci je vložil nujni predlog v varstvo slovenskega naroda povsod, koder je v manjšini. Pri proračunu deželnega gledališkega zaklada grajal je posl. Kalan vladno policijo ljubljansko, ker je prepovedala krščansko-socijalni »Zvezi« predstavo igre: »Nemski ne znajo«, dasi so to igro do sedaj povsod tudi v Sloven-

cem najbolj sovražnih razmerah smeli predstavljati. Igra je popolnoma nedolžna in ni nobenega vzroka za prepoved. — Deželni predsednik baron Hein odgovarja, da ta igra ni biser slovenskega slovstva (vmes kljuci: Kaj vam to mar!), ne pove pa nobenega pravega razloga za prepoved igre ter konča z besedami, ki so razšaljive za kanonika Kalana. — Posl. Kalan ugovarja proti temu, da bi gospod deželni predsednik na tak način postopal z zastopniki ljudstva ter zavrne trditev gospoda deželnega predsednika, da je katoliško-narodna stranka kriva izgrediv, ki so se godili pustno nedeljo v Ljubljani; marveč da je ravno ta stranka v svojih listih svarila mladino, naj miruje.

V 13. seji dne 24. februarija zahtevali so poslanci katoliško-narodne stranke zadostila zaradi neosnovane napada na kanonika Kalana. — Baron Hein je pre-

klical svoje trditve, obžaloval, da se je stvar tako tolmačila, ter glede osebne žalitve posl. Kalana trdil, da je zadnji stavek tako izrekel, da ni bilo nobene osebne žalitve. Zato je izjavil g. Kalan, da prizna, da ni imel baron Hein namena, ga osebno žaliti. Posl. Kalan zahteva pa tudi od posl. grofa Barbota, da prekliče svoje žaljive laži, katere je izgovoril med govorom barona Heina grof Barbo. A Barbo tega ne stori, ne prekliče svojih žaljivih besedij, dokazati pa tudi ne more, da bi imel on prav. Tako žalijo Nemci, kateri imajo sami sebe za olikane, naše slovenske poslance v slovenski zbornici. Pri zadnji seji pa je moral grof Barbo vendar pripoznati, da je poslancu Kalanu delal krivico ter je zato javno v zbornici obžaloval besede, s katerimi je žalil posl. Kalana.

Razgled po svetu.

To pot nimamo kaj prida novic iz celega sveta. Zato pa si ogledjmo bolj natanko, *kako stoji stvar v Avstriji*. 15. t. prične zopet državni zbor svoje delo. Prerok moral bi biti človek, ki bi hotel natanko in za gotovo povedati, ali bo njegovo delovanje mirno ali viharo, ali sploh delati ne bo mogel zaradi hrupa in vrišča, kateri se zopet napoveduje. Liberalni nemški prenapeteži že groze, da ne bodo dali miru tudi sedaj ne. Kakšen namen imajo vendar ti ljudje s svojim neumnim nagajanjem? Saj je vendar vlada že naredila nove jezikovne naredbe in jih ob kratkem objavi. Tudi drugače jim je že izpolnila marsikatero željo in jim marsikaj obljubila. Čemu torej rogoviliti? — Materina ljubezen je vrlo lepa, da, najlepša posvetna ljubezen, ali ako prestopi pametne meje, postane slepa ljubezen, ki napravlja materi mnogo krivcev in težav z otroci, katere je mati po domače rečeno »skrijala«. Vsega dati jokočemu paglavčku, kar želi in hoče, naj si je še tako neumna, to ni prav, to dela slepa materina ljubezen. Gorje taki materi na stara leta! — Avstrijska vlada skrbi za Nemce silno pridno, vsega jim dovoli, vsega da vse dopusti. Zato pa so postali ošabni in oholi, obrnili so se zoper njo samo. Srastni nemški narodnjaki na ves glas oznanjujejo in kličejo: Proč od Avstrije! Jasno govore in delajo na to, da naj Avstrija postane podložna pruslemu kralju. Mogočna, slavna Avstrija, ki je toliko stoletij ljubovala najhujšim sovražnikom, posebno Francozom in Turkom, ta naj razpade, izgubi svojo samostojnost in postane pokrajina nemškega cesarstva! To veleizdajsko misel oznanjujejo oni, ki so od Avstrije prejeli največ dobrot. Čudno je to, ali še bolj je čudno, da vlada te mirno posluša in gleda. Šklepa materina ljubezen!

Razbiti Avstrijo in jo uničiti popolnoma, to je prvi namen nemških rogovilečev. Računajo

takole: Če mi nagajamo v državnem zboru, le ta ne more nič narediti, mora potem vlada sama vladeti po svoji glavi brez poslancev. To pa je svobodi nasprotno, tega ne smemo trpeti, zato punt in v splošni zmešnjavi razbijemo cesarstvo in postanemo pruski podložni. Gotovo bode poskrbel ljubi Bog, ki je Avstrijo vedno čuval, da kosi ob pravem času odbije rog. — Drugi namen nemških prenapetih narodnjakov je pa uničiti in zatreti Slované v Avstriji. Mi smo bili vaigdar podpora Avstrije, nikdar se ji nismo izneverili in se ji tudi ne bomo, vedno ostanemo zvesti državljanji, zvesti svojem cesarju. A vendar — kako se nam godi? Odgovor na to je lahek, a žalosten brez konca in kraja. Od severa Nemci, od vzhoda Mažari, od zahoda in juga Lahji, to so naši sovražniki, zakleti sovragi naše narodnosti in našega jezika. Dobili so po krivici vlado v roke; dasi je nas Slovanov več, gospodarjo oni. Tlačijo nas na vse strani, vse pravice so nam pristrizene, Slovan povsod zadnji! Ko smo se pa začeli zavedati in gibati ter tirjati svoje pravice, zbalji so se za svoje prvenstvo in zato nas hočejo kar čez noč potisniti v nemški zakelj, drugače nam ne dajo ni živeti več na rodni zemlji! In zato razbijanje v državni zbornici, zato nagajanje, ker se nas boje. To so pravi vzroki našim sedanjim silno puhlim razmeram v Avstriji. Nemci je ne bodo rešili, pač pa Slovani. Ako je vlada avstrijska pametna, naj nam da iste pravice ko Nemcem, in zopet bo postala nekdanj mogočna Avstrija trdna in močna, kar zdaj ni, ker jo razjeda notranji boj narodov.

Pravijo, da ni nič tako skrito, da ne bi postalo očito. To se je pokazalo na *Ogerskem*. Poslanec Bohonci, ki je dosedaj pripadal vladni, liberalni stranki, razodel je v zbornici, da je prejel pri zadnjih volitvah od vlade 5000 gld., da je bil izvoljen za poslanca, povedal

je dalje, da so tudi drugi liberalni poslanci dobili velike svote, vlada ogrska izdala je na tak način vsega vskup tri milijone. Tako na Ogrskem kupujejo vladne poslance. Seveda se vladni možje kar pene jeze, da si je poslanec to upal, pa kaj pomaga, svet vsaj ve, kako je v blaženi Ogrski deželi, koder vlada »prostost in svoboda.« Sedaj pa trobijo v svet, da je poslanec Bohonci slabega uma. O seveda, to bi bila lepa, kdor bo odslej zanaprej znil kako besedo, ki ni vladi všeč in razkriva njene goljufige in sleparije, bode proglašen slaboumnim! Ogrsko ljudstvo, katero ravno sedaj veliko trpi zaradi socialističnih puntarjev, ki ljudstvo šuntajo k uporabi, to pač ne bo pozabilo, da vlada raji tri milijone izmede na tak način, ko da bi pomagala revnim poljedelcem in ro-

kodelcem, katerim manjka vsega kar je za življenje potrebnega.

Na Francoskem končana je velika pravda zoper pisarja umazanih povesti, ki je sramotil francosko vojaštvo in ministre. Zola obsojen je na jedno leto ječe ter mora plačati 1500 gld. kazni. Zidje so vsi iz sebe, da je tako žalostno propadel zagovornik židovskega izdajalca Drajfusa, Zola. Temu bodo njegov trud drago plačali in mu dali dobrih »flastrov«, da ne bo preveč čutil ječe Rudeči rogovileži, socialni demokratje, napravili so židom v prid velike izgrede ter se povsod zanje potegovali in sramotili francoski narod in vojaštvo. Vlada posegla je vmes z vojaško silo in naredila mir. Žid in soc. demokrat — bratec bratcu gode!

Dopisi.

Dobrova, 19. februar. (Zlata poroka) Pred dobrimi tremi meseci so se obhajale tukaj h krati ob enem tri zlate poroke. Četrta sledila jim je pa pretečeni torek dne 15. t. m., obhajala sta je Jurij Zorc, rojen dne 13. aprila 1819. in njegova žena Marija rojena Prosen, dne 20. marca 1827. iz Brezja, h. štev. 24 po domače »pri Županu.« Svete mašo in druge obrede ob zlati poroki opravili so naš p. n. gosp. župnik Anton Lovšin, v podružni cerkvi sv. Neže v Brezji imenovanega dne. Te službe božje vdeležili so se prebivalci iz Brezja v zelo obilnem številu; domače pevke poveljale so jo s petjem primernih cerkvenih pesmi. Po cerkvenem opravi napravili so hvaležni otroci svojima častitljivima roditeljema sicer priprosto a prav pošteno gostovanje in veselo zabavo, ob čemur veselili so se tudi bližnji sosede in kopica živih in čvrstih unukov. Otrok jima živi še osmero; vsi so pošteno preskrbljeni. Oba: starček in starčica, dasiravno sta ob dnevu svoje zlate poroke štela na svojih hrbtih celih 149 let, 8 mesecev in 27 dni, sta še prav krepka in čvrsta po duhu in telesu ter ravna kot sveča. Bog jima daj še veliko let veseliti se srečne in zadovoljne starosti! Da naši farani doživljajo tako visoko starost, je najboljši dokaz, da se strogo drže pravila, ki je v dosego tega brezpogojno potreben in se glasi: »Živi natančno po božjih zapovedih in dosegel hodeš visoko starost.« Kdor se tega pravila drži, ohrani si dušni mir, veselo srce, zadovoljno časno življenje, a kar je največ vredno, po smrti večno plačilo v nebesih. Bog daj, da bi tako rajnali in živeli vsi Slovenci, olikani in priprosti, pa bi se kmalo pojavil med njimi ljubi mili mir ter pravi srečni zemeljski raj, venčan s časnim in večnim blagrom. — In »mokraštvu« bi ne bilo prostora med njimi.

Rant.

Iz Mengša. Na pustno nedeljo smo imeli prvi letni občni zbor naše hranilnice in posojilnice. Da je bila ona pri nas potrebna, uvidel je lahko vsakdo v kratki dobi deset mesecev odkar obstoji. Do novega leta, tedaj v osmih mesecih je imela prometa 46.395-33 gld. —

Vlozilo je 118 strank 151krat 19.328 gld., vzdignilo 15 strank 21krat 946 gld. 15 kr. — Posojil se je dalo 97 strankam 109krat 15.175 gld. — Vrnilo se je 5 strankam 650 gld. Posojila se je dalo: za plačevanje dolgov 5305 gld., za nakup posestev 1555 gld., za nakup živine 952 gld., za zidanje in popravo poslopij 1170 gld., za napravo lesenih stavb 250 gld., za razne kupčije 5553 gld., za razne domače opravke 390 gld. — Danes v desetih mesecih pa ima skupnega prometa 64.478 gld. 28 kr. — Čistega dobička je bilo 55 gld. 57 kr. Z delovanjem odborovim so bili vsi udje popolno zadovoljni in ga z nova izvolili. — Po odobrenju letnega računa je tajnik obrazložil velik pomen in potrebo Rajfajzenovih posojilnic ozirom na današnje žalostne razmere, ovrigel nekatere ugovore, in priporočil tesno mejsebojno združenje. — Teden pozneje, t. j. pretečeno soboto smo pa imeli po dolgem dolgem čakanju občinske volitve. Izid je bil, kakoršnega smo pričakovali, vsestranska naša zmaga. — G. Janez Vidali je dobil tudi nekaj glasov, domačih prav malo, mej drugimi jednega od mengiške »umazanosti«, kakor je pisano v nekem zanimivem pismu na g. kapelana. Le tako imenovani »mavharji« iz Vodiške župnije so mu skazali nekoliko zaupanja. V dokaz, da si želé takega župana. Popolno ga jim privoščimo, lahko ga k sebi vzamejo in pobašejo v svoje mavhe, zalovali ne bomo. Pa kakor se govori, so prišli volit samo zavoljo ceste, katere doseđaj niso pospali; »naspali pa jo bodete, ako ne pridete volit«, tako jih je neki strašil grozni »bau, bau«. Neki možic iz Kamnika bi jako rad smešal naše može; rad bi napravil godlo ali močnik, pa se mu ni posrečilo. Svetujemo mu, naj le doma meša godlo in močnik, kar mu bolj diši. On mišlji, da so Mengšani vrabci v prosu, on pa s slamo natlačene hlače. — Drugih predpusnih zanimivosti pred volitvami ne navajam, (kakor, da smo delali pridno na vseh straneh, in si tudi nekoliko drug drugemu vest izprašali,) da ne porekó, »zopet hujška mirne ljudi.« Če bode pa treba, zvedeli bodete se vse.

Nemavhar.

Iz Rima, 20. februarija. Dobro mi je znano, dragi »Domoljube«, da v tvojih predalekih ni ravno preveliko prostora, vendar upam, da svojemu staremu naročniku ne bodeš odrekel majhnega koticčka, to pa se posebno zato, ker ti želi opisati lepo slovesnost, katero so obhajali sv. Oče papež Leon XIII. na drugo predpepelnično nedeljo t. l. Slavnost ta vršila se je po želji romarjev, katerih je došlo iz gorenje Italije nad 20 tisoč. Sami sv. Oče so imeli opraviti pri tej priložnosti sv. mašo v baziliki sv. Petra. Seveda je tudi mene silno mikalo biti zraven ob tako redki priliki. Posrečilo se mi je, da sem dobil vstopni listek, katerih se je izdalo nad 45 tisoč. Vendar bazilika ni bila še vsa polna; a tesnoba je bila vsejedno velika, ker je vse tiščalo na sredo, koder so imeli mimo iti sv. Oče. Tudi par tatov so ugrabili pri tej priliki in to prav blizu mene, ko so ravno hoteli izprazniti nekatere žepe. Po težkem pričakovanju pridejo okolu 10. ure z velikim spremstvom sv. Oče. Vojaki častne papeževe straže so šli naprej, potem duhovniki, škofje, kardinali, a na to prinesejo sv. Očeta na nosilnici. Ko ga ljudstvo zagleda, vse najedenkrat zavpije: »Evviva Ré Papa!« t. j. živeli kralj papež, in ti klici niso prenehali, dokler sv. Oče niso začeli brati sv. maše. Sv. maša je bila tiha in sicer na grobu sv. Petra. Po opravljeni zahvalni pesmi, zopet odnese sv. Očeta na

krasnem stolu do srede bazilike, kjer opravijo neke molitve. Nato se povrnejo nazaj v kapelico presv. Resnjega Telesa, od koder so prišli, ljudstvo pa je med tem navdušeno klicalo živijo in ploskalo z rokami. Ko so izginili našim očem, smo žalostno odhajali, iz marsikaterih ust pa se je čula beseda: La ultima volta lo abbiamo veduto, t. j. zadnjikrat smo jih videli! — Kar zadeva sv. Očeta, so srednje velikosti, sicer slabotnega života vendar pri tej visoki starosti še dosti močni. Ob sprevedu po baziliki skoro nič niso sedeli, temveč vedno vstajali in blagoslavljali ljudstvo. Na tretjo pepelnično nedeljo sli 20. febr. je preteklo ravno 10 let, odkar so sv. Oče postali papež; to slavnost pa so obhajali v svoji kapeli. — Naj vzamem v misel tudi socialne demokrate, katerih imate tudi pri vas že nekaj, kakor berem večkrat v »Domoljubu«. V Rimu jih je, kakor slišim, že nad 15 tisoč in laska vlada ima velik sarah pred njimi. Ta mesec so imeli dva shoda, sklicuje jih jeden državni poslanec (seveda rudečkar), a vsako pot jih obdajo vojski topničarji, in sicer kar ceji polk. Očeno to, saj pravijo, da hočejo očriniti ljudstvo; meni se sdi, da tako, kakor pred sto leti na Francoskem! — Sprejmi ljubi »Domoljube« moj pozdrav iz »večnega mesta« in nesl ga vsem svojim č. bralcem in vsem veršim Slovencem!

Listek.

Človek obrača, Bog obrne.

Povest iz kmetškega življenja; spisal Vipavec.

(Dalje.)

IV.

Ni se še zdanilo, ko je bil Miha na polu v Trg. Bal se je, da ne bi več dobil biričev doma, zato se je odpravil take zgodaj. Ko pride v grad, so se vsi spali, zakaj kasno so se vrnili domov s ponočnega lova, kjer so nalovili precej fantov po bližnjih vaseh. Čaka in čaka, slednjic pričaka.

»Kaj češ, stara pokveka?« zadere se nad njim Boleč, vodja biričev, znan pri vseh Vipavcih po svoji osornosti in trdozarnosti.

»Ali bi hotel kaj zaslužiti, a,« vpraša Miha, dobro vedoč, da brez denarja ne opravi veliko.

»Kaj, ti me češ podkupovati?« zavpije Boleč, da bi Miho presrčal in se več denarja dobil. »Najbrže si prišel sina odkupovat ti prekleto kmēt! Ves, da te lahko zaprem, ker me napravljaš na protipostavno početje!«

»Nič, nič proti postavam, jaz sem vas prišel samo opozoriti, da pri nas vjamete lahko mnogo fantov brez težave; če pa vjamete jednega, ki si ga jaz želim, dam vam povrh še nekaj denarja!«

»A, tako, tako! Od kod pa si?

»Iz Grivč. Pridite danes po noč, celo krdelo lahko odvedete, ker se še niso pokrili. Potem jih bodete zaman iskali po Kofku in gozdu.«

»Kje pa dobimo tistega, ki leži tebi na srcu.«

»V moji hiši, pri Peteluhu, tcho pojdite po vsaki poti in pazite, da vas ljudje ne zapazijo in ne razenó kriče, stopite v največjo hišo, pred katero stoji velika murva, in priček je vas!«

»Koliko pa daš za to, stárec?« vpraša Boleč in oči mu zaiskre od veselja. Svojim predstojnikom se prikipi in še denarja zasluži!

»E, veliko ne morem, ker sem sirotak,« odvrne Miha. »Dvajsetico lahko vtrpim.«

»Kaj te ti bode, ti stara tema! razjari se Boleč. »Dvajsetica, ha, ha! V takem tihazu in taki burji naj letamo za ubogo dvajsetico! Dvajsetica bā-mā in pet tovaršev! Ne grēmó!«

»Koliko pa hočete?«

»Meni tri dvajsetice, onim pa po jedno, vsem dvajsetice. Nič več, nič manj!«

»U, to je veliko! Ne morem, nimam,« isgovarja se stárec.

»Izgubi se mi izpred oči!« zarēni Boleč, dobro vedoč, da odere starca s takim ravnanjem.

»Stiri dam, več nimam!«

»Vem!« kriči birič.

»Pet?«

»Osem ali nič!«

»E, saj vender ni to sadnja beseda, odjenjajte malo, glejte, koliko sem že jaz pridal.

»Naj jih bo šest in vdariva!« izvija se Miha.

»Če mi takoj ne odšteješ osem dvajsetic, dal jih boš deset!«

Zdihujé privleče skoptih možnjo iz zepa in tresočih rok našteje zahtevano vsoto, potem pa se pristavi: »Saj ne bodete pravili okrog, da vas je prišel kdo klicat. Dajte mi roko, da bodete molčali kakor mid o najini stvari!«

»O, tega pa se njeva zmenila,« pravi Bolač, in nezrečeno veselje se mu razlije po obrazu, čes, se ga bomo tega neumnega kmeta!

»Razume se samo ob sebi, da obdržite vso stvar za se,« vgovarja Miha preplašen.

»Samo ob sebi se razume, da bom vsaceму povedal, da si nam izdal fanta,« pritiska Bolač na Petelina, zakaj spoznal je, da je starčeva namera nepoštena, sicer se ne bi bal, da se stvar razglasi.

Starec zajeti. »Koliko pa se hočete?«

»Meni pet dvajsetic, onim pa po dve!« nareka birc s satanskiim posmehom.

»Ojoj!« vzdihne Miha in omahne na klop. »Ne morem toliko!

»Če ne moreš, hajdi!« pravi birc in se dela, kakor bi hotel Miho potisniti skozi rata.

Starec se obotavlja nekaj časa, zdihuje, prosi, roti, a vse zaman, Bolač ne odneja niti petice. Ko vidi, da vse nič ne pomaga, odteje Miha se pet goldinarjev in pravi: »Ojoj, odvi ste me do subega!«

»Saj nisi za drugo, kmet!« odvrne mu birc krototeje in spravi lahko prsluženi denar.

»Pa pridete gotovo nocej?« vpraša Miha pri odhodu.

»Gotovo, te pripravim nam kaj pijače, drugače te nabijemo!« zakriči Bolač za njim, sam sebi pa se zamrmra zadovoljno: »Pili bodo moji fantje, pili, a denar je pa vse moj!«

Srce je Mihi krvavelo od žalosti, ko je domov gredé premišljeval, kako nesramno ga je odvl birc. — Odeh se ni spomnil, kako brezsrčno je postopal s svojimi delavci, koliko vnebovpijočih krivic je prisadel vdovam in otrokam, svojih krivicostij se ni domislil, le na Bolača je klical grom in strelo! Tudi vest se je oglasila v njem, da je izdal svojega jediniga sorodnika v škodo gotovo smrt, toda strast je bila v njem se tako vrotenjena, da je prepila notranji svarilni in žugajoči glas. Mi mu bilo dal tega koraka, samo to ga je bolelo, da je bil ob toliko denarja. Tolzil se je s tem, da ne bi mogel drugače Ivana spraviti s pota in da se pač izplača par goldinarjev potrošiti za toliko tisočakov.

Metka je bila tisti dan zelo pobita in poteta. Ko je Koba zvedel, kaj se je zgodilo, polastila se ga je velika skrb, zakaj, bal se je Mihevega maščevanja. Tudi Ivan ga ni mogel povsem potolažiti, obljubivši mu, da vnaša Metko precej po sv. Truh kraljih in ga reši ode-

ruhovih krempljev. Koba se ni nič protivil zvezi, saj je poznal Ivana kot vnega mladeniča, a vedel je tudi, da človek obrača, Bog obrne. Izkušeni starec je povedal zaročencema odkritosrčno, da se boji prihodnosti, zakaj prav lahko se pripeti, da vtačneje Ivana v vojake, potem je lepi načrt prekrizan in Kobalovi izgubljeni. — Metka je pekla in morila zavest, da se je samo valed njene lahkomišelnosti vse na slabo obrnilo. Prošila je Ivana, naj se umakne za nekaj tednov v gozd k drvarjem, kjer se mu ni bati bircčev. Ivan je vgovarjal, menč, da ni nevarnosti zanj, in ker bi se težko ločil od Metke in Kobalove prepustil Miho vi trdosrčnosti in maščevalnosti, nazadnje se je vender vdal prošnjam in solzam svoje neveste in Kobalovega prigovarjanju. Ođhod je določil na prihodnji dan.

Metka se vender ni mogla vtešiti in pomiriti, vsak hip se je ozrla skozi okno; če je le kaj zamigalo na poti, že se je zbala bircčev. Tako se je zgodilo, da je videla tudi Miho, pribhajodega domov. V navadnem stanju gotovo ne bi bila opazila nič posebnega na njem, toda strah vidi v vsakem kotu nevarnost. Opazila je, da je Miha praznično oblečen. To ji je dalo misliti. — Čemu se je praznično oblekel na delavnik? Biti je moral v Trgu, v gradu, za drugim ni treba boljše obleke. Toda kaj je imel opraviti, ko so že vsi davno plačali davke in izročili desetino? Vgibala je in vgibala, zla slutnja se jo je polastila.

Ko se je znočilo, ni ji dalo več vrce miru, v veliko ruto se je zavila in izmuznila iz hiše. Hitela je iz vasi proti veliki cesti, stisnila se pod debel hrast in pasno gledala na cesto. Silovita burja je tulila, a deklica je ni čula, zatopila se je v gorečo molitev, zdaj pa zdaj vprija svoj pogled na jasno nebo, posuto z migljajočimi zvezdami. Žarek upa in utehe je šinil v nje nesrečno srce, pomirila se je, kakor se uteši vsakdo, kdor išče tolažbe pri Bogu.

Bila je že pri koncu tretjega dela rožnega venca, kar zapazi tropico moških postav na cesti. Čaka in čaka, da pridejo bližje; ko jih spozna v mesečini po opravi in orozju kot bircče, steče kakor splašena srna v vas.

Miha se je ravno Ivanu dobrikal in lagal, kako da je v graščini že vse poskrbel, da mu izroči njegovo imetje precej po praznikih, kar prileti Metka brez sapa v hišo in zakriči: »Beži Ivan, beži, birci!«

Ivan skoči prestrašen na noge. »Kje so?«

»Teci, teci, takoj bodo tu!«

Miha stopi naglo z ognjišča in krčevito zgrabi Ivana, da ne bi ušel, toda krepki mladenič se mu po dolgem otepanju izvije, a ko mu starec zastavi pot, trešči ga na tla in plave skozi vrata. Teda takoj priteče nazaj, za njim se vsujejo birci, pohedijo nezavestnega Miho in hité za Ivanom. Ivan se postavi v kot za ognjišče, prime debelo poleno v rúke, a predno se more braniti, zadene ga težka Bolačeva gorjača po glavi, da se zgrudi na tla.

(Konec sledi.)

Razgled po Slovenskem.

Novi knezoškof ljubljanski. Vso ljubljansko škofijo je prevzela globoka žalost, ko se je zvedelo, da zgubi svojega ljubljenskega visjega pastirja, prevzvišenega gosp. knezoškofa dr. Jakoba Missio. Istotako pa je vso škofijo prešinilo veselje, ko se je pred kratkim razširila radostna novica, da dobi vrliga mu naslednika, moža njegovega duha, in sicer v osebi g. dr. Ant. Jegliča, pomožnega škofa sarajevskega. Novoimenovani knezoškof je rojak, doma iz Begunj na Gorenjskem in rojen leta 1850. — Dne 24. t. m. je novoimenovani knezoškof došel v Ljubljano ter prenočil pri prevzvišenem knezo-nadžkofu in se drugi dan odpeljal na Dunaj h kazoničnemu procesu. Pri tej priliki poklonil se je stolni kapitelj novemu knezoškofu ter mu izrazil svojo udanost in pokorščino.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Za župnijo Postojino je prezentovan čast. gosp. Fr. Gornik, župnik v Nevljah. Župnija Podbrzeje je podeljena gospodu kuratu M. baelu Kozelju v Podkrajju. Premeščeni so gg. kapelani: Vincenčij Cibasek iz Črnega vrha nad Idrijo v Spodnjo Idrijo, Ivan Gnjezda iz Spodnje Idrije v Črni vrh, Ivan Meršolj iz Preske na Dobrovo pri Ljubljani, Ivan Rihtaršič iz Horjula na Vrhniko.

Novi grobevi. Dne 17. febr. umrl je v Nemškem Gradcu doktorand medicine Anton Vojška po kratki, a mučni bolezni vsled zastrupljenja krvi. Truplo blagega mladeniča, za katerim ne plačejo same njegovi roditelji, ampak vsi, ki so ga le poznali, se je prepeljalo iz Gradca v Novo mesto. — Dne 18. febr. umrl je čast. g. Leopold Zaletel, župnik v Goricah pri Kranju, po dolgem bolehanju. — Dne 20. febr. je umrl v ljubljanskem frančiškanskem samostanu P. Evstahij Ozimek, eden najvzornejših redovnikov in ljubljencev vseh, ki so ga poznali in ki ga bodo zaradi njegove ljubeznjivosti in plemenitosti težko pogrešali. — Dne 21. febr. umrl je v Ljubljani preč. gosp. zlatomašnik in župnik v pokoju Anton Cibasek, rojen l. 1814 v smleski župniji na Gorenjskem. Skromni pokojnik je storil v življenju veliko dobrega. Imel je odprte roke povsod, kjer je videl nezadolženo nesrečo. Povsod je bil priljubljen zaradi svojega blagega značaja in vzglednega duhovnega življenja. Naj v Gospodu počiva!

Predsednikom deželnega sodišča kranjskega je imenovan dosedanjí podpredsenik, gospod Albert Levičnik.

Družba sv. Moherja. Kolika je naša družba, posnamemo lahko iz naslednjih števil: 1. Vse knjige v minulem letu so imele teže 100.156 kilogramov, t. j. 10 vagonov (à 10.000 kgr.) ali 50 težkih vprežnih voz po 20 kvintalov teže. 2. Knjige za posameznega uda bile so debele 5 cm. Če bi hoteli vse knjige drugo vrh druge zložiti, dobili bi stolpec visok 3577 metrov. To je precej več, kakor je visok Triglav, ki meriračunjeno

od morja okroglo 3000 metrov v visokost. 3. Če bi se ves papir družbenih knjig razgrnil vsaksebi, pokrili bi z njim 1.013.719m², to je 148 oralov zemlje. 4. Če bi položili knjige po dolgem jedno poleg druge, nastala bi vrsta dolga 87 km. ali 17 ur, to je le malo manj, kakor je dolga cesta od Ljubljane do Trsta. Pa naj reče kdo, da smo Slovenci zadnji.

Socijalni demokratje — brezverci. Ze večkrat smo imeli priliko pokazati, da so »sodrugí« res brezverci. Tega brezverstva ne kažejo samo po svojih časopisih, marveč tudi dejanski. Zadnji čas sta se dogodila dva žalostna dogodka, ki jasno pričata, kako daleč je privedlo že nekatere »sodrugé« sovraštvu do Boga in njegove svete cerkve. — V Gradcu se je moral zagovarjati pred sodiščem 84letni hlapec Franc Zenz radi motenja vere. Šel je v neko gostilno ter začel razvijati ondi svoje socijalistične nazore. Vsled tega se je vnel med njim in nekim drugim delavcem prepir. Prvi je govoril jako bogokletno in zabavljal čez duhovščino. Sledajič je ves živjen zaspal. Ko se prebudi, se napoti domov. Prisedši do neke hiše, kjer je viselo na zidu sveto razpelo, gre proti njemu, je odtrga in razbije. Vsled svoje pljanosti se je maščeval nad sv. križem.

Jednak dogodek se je izvršil nedavno v neki prodajalnici na Glincah pri Ljubljani. Bilo je sbrano več »sodrugov«, ki so metali svoje strupene puščice na katoliško cerkev in duhovnike. Nek zalečnati pobalin pokaže na križ in pravi bogokletne besede: »ali ti bo ta prokleti hudič kaj dal«, in pljune vanj. Jednako ostudno je govoril tudi o Materi-božji. — Mnogokrat je Bog na čudovit način kaznoval take bogokletneže; ako morda ne sledi povsod kazni takoj — jedenkrat jej vendar ne bodo ubežali. Pošteno ljudstvo pa lahko vedelo bolj spoščaava svoje »prijatelje«. Vsakdo, kdor le pametno misli se mora obrniti od brezverske socijalno-demokratske stranke in delovati povsodi na to, da ne pade nihče v njeno odprto mrežo.

Zlate poroke. Dne 31. januv. obhajala sta pod Šinkovim Turnom, fara Vodice, redko slovesnost zlate poroke Lorenč Grmek in Marija roj. Kuzent. — Dne 16. febr. pa na Prežganjem 76 letni Viljem Reisner in 73 letna Marjeta Reisner ob spremstvu svojih otrok, vnukov, vnukinj in drugih povablencev — Dne 18. febr. pa je praznoval v Idriji zlato poroko Janez Repar, upokojeni c. kr. rudar in njegova žena Neža Repar, Ljubi Bog daj vsem zlatoporočencem trdnega zdravlja, da sebi in svojim vnukom v veselje dočakajo še demantne poroke!

Nesreča na železnici. Na St. Peterski postaji skočil je 20 febr. iz vlaka neki Matej Meršnik iz Trsta, namenjen v Ilirsko Bistrico, takoj nezavesten obležal in v par minutah na to umrl. Mož je po pomoti stopil zopet v tisti vlak, ki se peljal proti Trstu in ko je to zapačil, skočil je iz vlaka, če tudi so mu sopotovalci branili. —

Dne 13. feb. pa je na postaji v Klosterneuburgu pri Dunaju brzovlak zgrabil preblizu tira stoječega pravnika Jakoba Zajca in ga s tako silo vrgel ob tla, da je mrtev oblezal.

Ustrelil je 25. t. m. v Trstu Fr. Pahor iz Opatjega sela sorojakinjo služkinjo Fr. Semolič in na to še sam sebe. On je oblezal na mestu mrtev, poslednja pa najbrže tudi umrje.

Raznoterosti.

(Ob priliki petdesetletnice cesarjevega vladanja) se razdeli pet milijonov bronastih kolajn (medalij) med častnike in mostvo avstrijske armade. Kolajne nosile bodo na jedni strani podobo cesarjevo, na drugi pa letnici 1848—1898.

(Zamena na smrtni postelji.) Na Virtemberskem se je nedavno izvršila čudna dogodka: V vas Herlikosen pride novica, da je Andrej Herbst, sin imovitih starišev nevarno obolel in da se nahaja v bolnišnici v Stuttgartu. Stariši takoj odpočujejo, prišedši v bolnišnico vidijo, da bolnik ne more več govoriti. Drugi dan umrje in stariši prepeljejo mrliča v domačo vas. Pokopali so ga z veliko slovesnostjo. Nekaj dnij pozneje pa pride poročilo iz Pforcheima, da sin ni umrl, temveč da je popolnoma zdrav. Zvedelo se je, da je nek postopač okradel sina in mu vzel obleko in kovčeg. Bil je to omenjeni mrlič, katerega so pokopali z veliko častjo. Materi se je sicer nekoliko spremenjen zdel obrez bolnika, a menila je, da ga je bolezen tako spremenila.

(Strah pred vešali.) Na Srbakem so obesili zloglasnega roparja Brkiča in njegove sodruge dne 15. dec. Kralj je obsodil Brkiča in 5 njegovih tovarišev k smrti na vešala. A obešenih je bilo z Brkičem samo 5. Šesti tovariš je obolel dan pred smrtjo in sicer po poročilu zdravnikov iz strahu pred vešali. Umrl je v ječi. Brkič in sodruzi so izvršili več kot 200 umorov.

(Mladi uzmovčiči.) Na Dunaju so prišli nedavno na sled tatinski družbi, obstoječi iz mladeničev, 16, 15, 13 in 12 let starih. Najeli so posebno sobo, kamor so prinašali ukradeno blago. Tu so se redno shajali, pekli in jedli ukradene jestvine. Pri neki taki pojedini zasačila jih je policija in isročila sodišču.

(Primeren odgovor.) V gostilni »pri dvoru« na Nemškem se je ponasal mlad gospod, da je molitev nepotrebna in da sam nikdar ne moli, kajti Bog ne slisi molitve in ako jo slisi, neče uslišati prosečega. Na to prazno govorjenje mu odgovori njegov sosed: »Ako jaz zaman čakam pred tvojo hišo, ne da bi se mi odprlo, meniš li, da bodem drugo leto tudi čakal? Minulo je pa že 6000 let, odkar človeštvo moli; meniš li, da bi ljudje se nadalje molili, ako bi ne bili uslišani? Ker pa ne nehajo ljudje moliti, je to najboljši dokaz, da je njih molitev mnogokrat hitro uslišana.«

(Peš čez atlantsko morje.) Bostonski kapitan Vil. Oldrieve bo potoval peš čez atlantsko morje. Napravil si je »morske čevlje« iz cedrovega lesa, 5 čevljev dolga s pripravo ob straneh, ki je podobna plavutam. Da se ne bo mogel utopiti, dal je narediti obleko iz gumija. Poskušnja se mu je neki dobro obnesla.

(Pri vojaških vajah.) Poročnik (isjtnant): »Kam gremo?« Vojaki: »Proti jugu, gospod poročnik!« Poročnik: »Dobro, na čem pa spoznaš to?« Vojak: »Ker mi je pod tornastro vedno bolj vroče!«

(Varčna gospodinja.) Urša: »Kaj pa je to, Jera, tak lep dan že pri oknu gleda, pa si še vedno v postelji. Ali si bolna?« Jera: »O ne! Prav nič mi ne manjka. Vendar pa moram posteljo varovati.« Urša: »Moj Bog, saj ne bo nobenega tatu v sobo.« Jera: »Če ustanem, bo mož posteljo nesel v zastavljalnico, in potem bom na tleh ležala!«

(Prebrisano.) Poštar pravi prodajalničarju, ki mu prinese pismo na pošto: »Vaše pismo je pretežko. Še eno marko prilepite.« Štacunar: »No ta je lepa, že sedaj je pretežko, in potem moram še jedno marko pritisniti!«

(Tukaj tiči zajec.) Prodajalec Lojze k svojemu komiju: »Gospod Jernejček, jaz Vas odpuštam iz službe.« Jernejček: »Gospod šef, kaj sem pa vendar naredil?« Lojze: »Nič, prav nič — in ravno to je vzrok, da Vas odslavljam.«

(Štirje letni časi.) Učitelj vpraša Jurčka, kako se razlikujejo štirje letni časi. Jurček ne pomisli dolgo ter odgovori: »Jeseni hodimo včasih bos; po zimi pa ne hodimo nikdar bos; spomladi hodimo včasih bos; po letu hodimo pa vedno bos.«

(Hišni posestnik) vpraša najemnika: »Imate otroke?« »Imam, gospod, enega sina.« — »Hm, ali kadi?« — »Ne, gospod, še svalčice se ne dotakne.« — »Ali kam zahaja?« — »Ne, nikamor ne stopi.« — »Ali dohaja pozno domov?« — »Po večerji gre takoj spat.« — »To je vzgleden mladenič. Koliko pa je star?« — »Ravno danes tri mesece!«

(Iz otročjih ust.) Franica bi rada vlovila kokoš, ki pa ne mara priti v njene roke in s silnim krikom leta po dvorišču. »No, le čakaj,« reče slednjič deklica vsa upehana, »če te bodo mati skuhal, te prav gotovo ne bom jedla, da veš!«

Narodno gospodarstvo.

Kako je treba postopati s lanskim vinom, če ima duh po žveplenem vodiku. Lansko leto se je pokazala v nekaterih vinogradih že precej pozno na trtah neka plesnoba (*Oidium Tuckeri*), ki se je začela v kratkem času tako razširjati, da se je bilo bati za ves pridelek. — Vinogradniki so morali zato hitro vporabiti proti tej bolezni jedino in najboljšo sredstvo, namreč žveplo: žveplali so z žveplanim cvetom grozdje in trsje. — Za časa trgatve ostalo je na grozdju sem ter tja še nekaj žvepla, ker je bilo med žveplanjem in trgatvijo premalo časa, da bi se bilo zamoglo žveplo popolnoma razkrojiti. To zaostalo žveplo je tedaj, ko je prišlo z grozdem vred v prešo, povzročilo razvitek žveplenege vodika, kateri je dal po zneje moštu, še bolj pa novemu vinu neprijeten duh po jajcih, ali po vodi žveplanih toplic. Marsikateri vinogradnik ali gostilničar se je že bal, da bo ta duh ostal v vinu in da ga ne bo mogoče prodati ali točiti.

Ker pa je vsakemu na tem ležeče, da novo vino čim preje ta duh izgubi, hočemo v kratkem navesti, kako je treba s takim vinom ravnati.

Žvepleni vodik, ki daje vinu neprijeten duh, je izhlapljiv in se polagoma sam ob sebi izgublja v zrak. — Še bolj pa izhlapeva, ako se mošt koj, ko se začne

kisati, pretoči v skafih v drug sod. — Prav dobro je tudi, ako se pri pretakanju pod pipo postavi pocinjeno rešeto, da se vino po njem razlije in skozi luknjice na široko odteka. Na ta način pride žvepleni vodik veliko bolj v dotiko z zrakom in laglje izhlapeva.

Že čez malo časa po prvem pretoku pa izgubi vino ta neprijeten duh tako, da se komaj občuti. Da se pa popolnoma izgubi, treba je, da vino še jedenkrat pretočimo in sicer v sod, katerega smo z žveplom podkadili. Vsled tega žveplanja se nahaja v sodu nekoliko žveplene kisline. Ko pa pride žvepleni vodik z vinom v sod, začne se vodik razkrojati tako, da se kisik žveplene kisline spoji z vodikom žveplenege vodika. Žveplo od žveplege kisline in ravno tako od žveplenege vodika postane prosto ter pade na dno kot neraztopljiv droben prašek. — Na ta način izgubi vino popolnoma neprijeten duh.

Žveplajo pa naj se samo oni sodi, v katere pretočimo belo vino, ker rudeče vino izgubi vsled žveplanja nekoliko od svoje barve. Da se pa tudi pri tem neprijeten duh popolnoma odstrani, treba ga je zato večkrat pretočiti. Žveplanje sode pa močnosti vina nikakor ne škoduje.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 17. marca 1898 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 19. februarja:	23	49	60	76	35.
Lina, 26. februarja	33	48	89	31	45
Trst, 26. februarja:	53	29	70,	39	23.
Građec, 19. februarja:	14,	45,	78,	52,	49.

Tržne cene v Ljubljani.

28 februarja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st. . .	12 80	Špeh, povojen, kgr.	70
Reč, > . . .	8 80	Surovo maslo, >	85
Jedmen, > . . .	6 80	Jajce, jedno . . .	2,
Oves, > . . .	6 50	Mleko, liter . . .	10
Ajda, > . . .	8 60	Goveje meso kgr.	64
Proso, > . . .	8 50	Telečje > . . .	62
Koruz, > . . .	7 50	Svinjako > . . .	64
Krompir, > . . .	2 80	Koštrunovo > . . .	40
Leča hktl.	12 —	Pitanec	55
Grah, >	12 —	Golob	16
Fižol, >	10 —	Seno, 100 kgr. . .	1 96
Maslo kgr.	— 98	Slama, >	1 78
Mast, >	— 72	Drva trda, 4 kub. mtr.	7 20
Špeh, svež > . . .	— 66	> mehka	5 —

X. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani. Tudi III., IV., V., VI., VII. in VIII. zvezek so še v zalogi.

Trgovski pomočnik,

v prodajni mešanega blaga popolnoma izvešan, ter slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi popolnoma več, se takoj sprejme.

Iščem tudi

187 3—1

učenca

za prodajalnice z mešanim blagom ali pa tudi

spretno prodajalko.

Natančneje po dogovoru pri Antonu Trevn-u na Jesenicah (Gorenjsko).

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin
napravljeni likér 272 2

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za želodec je ta žganjina vsega priporočevanja vredna. Kot krepcalno pijačo naj bi imeli ta likér v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. **G. Plocoli** in **Ubaldo pl. Trnkoczy**, kakor tudi večinoma pri vseh prodajalnih delikates in v specerijah. 99 25-6

Franc Stupica,

trgovec z železnino in specerijskim blagom
v Ljubljani na Marije Terezije cesti števil. 1,
zraven Ančnikovega skladišča za žito,
priporoča svojo veliko zalogo vseh v
železnino spadajočih reči,

kakor kovanja za cerkve, fupnišča in hiše, sploh za različne stavbe, dalje kuhinjskega orodja, štedilnih ognjišč (sparherdov) ter bogato pozlačenih nagrobnih križev in različno orodje za kmetovalca.

Raznovrstno mizarско, tesarsko, usnjarsko in ključavničarsko orodje, traverze in dobro ohranjene železniške šine za oboke, vodne sesalke, (pumpe), vlitte kotle po jako nizki ceni.

Najfinejši cement za stavbe in vodnjake, bló (Zlorje) za oblanje stropov, in strešni klij (Daeh-pappe). 280 1 148 6-1

Nadalje različnega in bogato založenega

specerijskega blaga.

Mestna hranilnica v Kranji

urađuje za stranke s 1. marcem 1898 pričenši

vsaki dan,

izvzemši nedelje in praznike, od 9. do 12. ure dopoldne, ob smanjih in tržnih dnéh pa od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

Ta hranilnica plačuje ulagateljem tudi po novem letu

4% obresti 279 1

od njihovih ulog, torej brez odbitka novega rentnega davka, katerega bo hranilnica plačevala iz lastnega. 144 1-1

Josip Janko

urar

v Kamniku,

Velika ulica

priporoča svojo veliko zalogo

žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brožev, zapestnic in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižji ceni 280 1

Popravila, tudi najtežavnejša izvršim vestno pod poročtom.

Stanarinske knjižice

za stranke z uradno potrjenimi deležbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se kemad po 15 kr., 10 kemadov vkup 1 gid. v

Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Mauthner-jevih

slovitih

zeliščnih in cvetličnih semen

zaprtih, oblastveno zavarovanih zavojih

s sodnijsko vpisano

varstveno znamko „medved“

se nahajajo

komisijska skladišča

pri največ

veletrgovinah z mešanim blagom v Avstriji.

V vsakem kraju je poverjena komisijska prodaja 80 najbolj zahtevanih vrst zeliščnih in cvetličnih semen le jedni tvrđki, toraj nastavljená le jedna omara. Kjer ni skladišča teh semen, se je obrniti naravnost do tvrđke.

Kot sveža in pristna semena, tvrđke Edmund Mauthner (Budimpešta, Andrásystrasse 23.) veljajo le ona, ki so zaprta v izvorne zavitke z letnico 1898 in na katerih se nahaja, kakor kaže poleg stoječa podoba, slika medveda in ime Mauthner.

Pred ponarejanji se svari.

Čas setve: Konec februvarija in marca.

Prostor za posejatev: 25-30 cm oddaljenost vrst 10 cm v vrsti.

Kakovost zemlje: Globoko zrahljana, redilna in ne na novo pognojena.

1898

Mauthner's Samen.

Aussaatzeit: Ende Februar und März.
Sastweite: 10 cm. Abstand der Reihen, 10 cm. in der Reihe.
Bodenbeschaffenheit: Tieflocker, recht nahrhaft und nicht frisch gedüngt.

Mlin

je naprodaj
zraven tudi žaga in de-
vet oralov posestva.

Več pové Anton Klopčič
na Vrhpolji, pošta Mor-
ravce na Gorenjakem. 282 2 1

C. Klemt,

tovarna za polkna,
Brúnov na Češkem

priporoča svoja
izvirna, šestkrat
odlikovana

polkna
in lesena za-
grinjala na
valjcih.

Cenik brezplačno.

Agentje za razprodajanje
pri privatnikih se vsprejemajo.
168 5-8

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno
zaaluzi sleherni ter vsesed
brez izgube, ako hoče pro-
dajati pestavne dopuščene
srečke in drjavna pisma.

Ponudbe na Ludovika
Oesterreicher, Budapest VIII,
Deutschgasse 8. 459 10 6
96 10-4

Pserhoferjeva

„lekarna pri zlatem državnem jabolku“

na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

staroznana, lahke odvajajoče in od mnogih zdravnikov priporočeno domače zdravilno sred-
stvo. — Te kroglice so iste, ki so vže več desetletij pri občinstvu dobro znane pod imenom
J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice, in se edino pristne izdelujejo le v lekarni
pri „zlatem državnem jabolku“ na Dunaju I., Singerstrasse 15.

Cena tem kroglicam: 1 škatljica 15 kroglic 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami gld. 1-5.
Ako se svota vnaprej pošlje, velja s poštnine prosto pošiljati vred: 1 zavitek kroglic
gld. 1-25, 2 zavitka gld. 2-30, 3 zavitki gld. 3-35, 4 zavitki gld. 4-40, 5 zavitkov gld. 5-20,
10 zavitkov gld. 9-20. (Manj kot jeden zavitek se ne more razpošiljati.)

Prosi se, izrecno zahtevati „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“

ter naj se pazi, da ima vsaka škatljica na pokrovu rudeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno
je tudi na navodilu za uporabo.

Balzam za ozeblno

J. Pser-
hoferjev

1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljat-
vijo 65 kr.

J. Pser-
hoferjev

trpotčev sok, razslizujoč,
stekl. 50 kr.

J. Pser-
hoferjev

balzam za gušo stekl.
40 kr.

s poštnine prosto pošiljati 65 kr.

Stollovi kola-preparati

izvrstno krepčujoči želodec in živce. Liter
kola-vina ali izlečka 3 gld., pol litra 1 gld.
60 kr., četrt litra 85 kr.

J. Pser-
hoferjeva

grenka tinktura za
želodec

(preje življenjska esenca ime-
novana). Lehkotno odvaja-

Razum tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in ino-
zemске farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zabljevanje
točno in po ceni preskrbje. Pošiljate po pošti zvrše se najhitreje proti predpošiljati zneska,
večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštnaj nakazatelj),
je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatih s povzetjem. 226 (6-4)

joče sredstvo, oživlja in krepča želodec,
ter pospešuje prebavljanje. Stekl. 22 kr.,
drvanajst stekl. gld. 2-—

J. Pser- balzam za rane stekl.
hoferjev 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pser-
hoferjeva, najboljšo sredstvo za rast las, lonček 2 gl.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., s poš-
tine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulricha, domače sredstvo proti
slabemu prebavljanju. Zavoj gld. 1-—

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup
raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót,
daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil-
nost, telo jači in krepí. Železo, ki je v sirupu v lahko
si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi,
raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa po-
sebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje
kosti. 725 20-10

Cena steklenici je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr.
več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno
izrecno zahteva Herbabny-jev
apneno-železni sirup. Kot
znak izvora se nahaja v steklu in
na zamašku ime „Herbabny“
vtisnjeno z vzvišenimi črkami in
nosi vsaka steklenica poleg stoječo
uračno registrov. varstveno
znamko, na katera znamenja naj
se blagovoli paziti.

239 5 Osrednje skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v koročinah.

**Okrajni cestni odbor
okolice ljubljanske**

išče

271 2-2

cestarja

za okrajno cesto D. M. v Polji-Črnuče-Pod-
gorica. Ponudnik mora biti v tem delu že
nekoliko izurjen, zdrav, ne prestar in pošte-
nega vedenja. Mesečna plača je 18 gold.
Službo lahko nastopi takoj. Oglasiti se je
pri načelništvu cestnega odbora v Medvodah,
ali pa pri g. Luki Strah v D. Zadobravi.

Da se prepričijo vse prevare, imam odlej to oblastveno registr. varstveno znamko.

Jedino pristen BALZAM

(Tinctura balsamica)

dobavlja na debelo in na drobno samo oblastveno koncesionirana in trgovinskosodno protokolirana

tovarna balsama
lekarnarja

A. Thierry-ja
v Pregradi pri Rogatcu.

Pristen samo s to trg. sodno
registrovano zeleno varstveno znamko.

Celotna priprava mojega balzama stoji pod zak. 109 (24-2) nitim varstvom vzorcev.

Najstarejše, najpreizkušenejše, najcenejše in najreelnejše ljudsko domače zdravilo za prsne in pljučne boli, kašelj, izmečke, krč v želodcu, manjkanje elasti, slab okus, slabo dišečo sapo, kolcanje, zgago, vetrove, zaprtost telesa itd., za notranjo in vnanjo porabo proti zobobolu, grjtitju v ustih, ozeblini, opekljinami itd.

Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: Tovariva balzama lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Cena franko za vsako poštno postajo Avstro-Ogerske je z zabojem vred:

12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone, 60 " 30 " 13 kron.

V Bosno in Hercegovino 30 novč. več.

Ponarejalce in posnemalce, kakor tudi prodajalce takih falsifikatov bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal sodnim potom.

Lekarna
angelja varuha

Jedino pristno

Centifolijsko mazilo

(balzamsko mazilo iz rože centifolia).

Najkrepkejšo vlačno mazilo sedanjosti. Velike antiseptične vrednosti. Posebno vnetji nasprotnega učinka. Pri vseh še tako starih vnanjih bolih, škodah in ranah gotov vspeh. — vsaj najmanj zboljšanje in olajšanje bolečin prozurojoče.

A. Thierry-ja
v Pregradi.

Manj nego dve škatljici se ne razpošiljati; razpošilja se jedino le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska. Cena s poštnino, voznim listom in zavojem itd. na 2 lončka 3 krone 40 vin.

Svarim pred nakupovanjem neučinkujočih ponarejanj in prosim natanko na to paziti, da je na vsakem lončku vžgana zgornja varstvena znamka in firma „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“. Vsak lonček mora biti zavil v navodilo za uporabo, katero ima to varstveno znamko. — Ponarejalce in posnemalce mojega jedino pristnega centifolijskega mazila bodem na podlagi zakona za varstvo znamk strogo preganjal; isto tako prodajalce falsifikatov. Kjer ni nobene zaloge, naroči se naravnost z naslovom: Lekarna angelja varuha in tovariva balzama A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Razpošilja se brezizjemno le proti poprejšnjemu nakazu ali proti povzetju zneska.

Marijaceteljski grenčec

(v trgovini popolnoma prost, sme ga torej prodajati vsak trgovec. Razprodajalci dobé najvišji popust. Plakati v vseh jezikih za reklamo se dobé zastonj)

Okrepčujoč, okusen, poživljuječ, osvežujoč, v dištetičnem eziru blagodejen je

Želodčni liker najkrepkejšega vonja (aroma) in najboljše ga ukusa, ne zoperno grenek, marveč prijetno pogranj. — Srečno izbrana sestava izredno dobrih, čistih zelišč, največtejnja priprava z najboljšo podstavo alkohola omogoči prirejanje najizvrstnejšega želodčnega grenčeca, kateri krepiča želodec in je potrjen po neštevilnih zahvalah. — Steklenica 20 kr., 6 stekl. 1 gld., 12 stekl. samo 2 gld. — Dobiva se v vseh prodajalnicah, toda pri nakupovanju: **Pozor!** Pristen in pravi ima varstveno znamko **Marijino Celje**, katera je oblastveno vknjižena. Glavna zaloga:

Varstvena znamka.

Lekarna Trnóczy, Ljubljana, Kranjsko,

katera razpošilja — da se občinstvo seznanj s pravim, pristnim blagom — najmanj 6 steklenic z obratno pošto po vseh delih sveta 191 24-19

Otvoritev trgovine v Idriji.

Anton Jelenec

udano naznanja, da je otvoril svojo bogato založeno trgovino s špecerijskim blagom

(prej Franc Kos) ter tem potom priporoča

svojo domačo tvrđko

vsem cenjenim Idričanom in okoličanom v blagohotno podporiranje.

Poštene cene! ♦ Dobro blago!

Z najodličnejšim spoštovanjem

Anton Jelenec,

270 3-3

trgovec v Idriji.

Sidro

Liniment. Capsici compos.

231 9 iz lekarnarje Richter-jeve v Pragi

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 707 39-22

Richter-jev liniment s sidrom

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Stotisočero
družin vsak dan
posebno
rado pije

Zivijo!

Kathreiner- Kneippovo sladno kavo

Prosta zdravju škodljivih snovi, bobne kave ima edno. Kathreiner-Kneippova sladna kava te dišavo in prijetni okus. Ker je lahka in je lahko prebavljiva, se Kathreiner-Kneippova sladna kava izkazuje že leta jednako dobro za odrasle in otroke. Z ozirom na zdravje in varčnost bi pristne „Kathreinerjeve“ kave ne smelo nedostajati v nobenem gospodinjstvu.

Svari se pred ničvrednimi ponaredbami.

2563